

Algemene Beschouwingen 2014 – 6 en 7 november 2014

Voorzitter, de bijdrage van GroenLinks staat vanavond vrijwel geheel in het teken van kansen en de kleur groen. Een bijdrage in twee delen.

Deel 1: De kans van een groene economie: geld en banen

Afgelopen maandag voorpaginanieuws bij de Volkskrant: Vóór het jaar 2100 moet de uitstoot van broeikasgas naar nul, anders gebeuren er ongelukken. Ik citeer: *Er kan geen twijfel meer over bestaan dat het klimaat wereldwijd opwarmt, vrijwel geheel door het toedoen van de mens, en dat dit grote risico's met zich meebrengt voor de mensheid en de natuur.* Aldus experts en de secretaris-generaal van de Verenigde Naties.¹

Voorzitter, dan kun je denken, wat heeft Venlo daar mee te maken? Welnu, GroenLinks ziet hier kansen voor Venlo! Want wat moet er gebeuren om de doelstellingen te kunnen halen: *Het gebruik van fossiele brandstoffen moet plaatsmaken voor nieuwe, schone vormen van energie en energiebesparing.* Nieuwe vormen van duurzame technologie moeten grotendeels nog worden bedacht. En dat zou volgens ons in Venlo moeten gebeuren.

Groene economie gaat niet alleen over GroenLinks-groen, maar ook over VVD-blauw. Voor GroenLinks is het een morele opdracht. Maar een groene economie betekent voor Venlo ook een groene banenmotor en geld verdienen. Volgens een rapport van TNO zorgt de overgang naar een kringlooeconomie voor 54.000 banen en een toename in de economie van 7,3 miljard euro. Een kip met gouden eieren! En Venlo moet zorgen dat groene goud in handen te krijgen.

Een ander bericht in de Volkskrant: *Pak ongezond eetgedrag aan: Er moet veel meer aandacht komen voor duurzaamheid bij voedselproductie.* Was dit een quote van Greenpeace? Nee, het is de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid die dit eist. Ha, nog een kans voor Venlo.

Voorzitter, er zijn grote transities nodig op vele gebieden zoals voedsel, mobiliteit, energie, grondstoffen, gezondheidszorg en onderwijs. Volgens hoogleraar Duurzaam Ondernemen Jan Jonker loopt de overheid daarin achter. Venlo zou slim moeten zijn en die gouden eieren moeten uitbroeden zodat we daar allemaal beter van worden.

Wat hebben we daarvoor nodig? Om te beginnen bevoegdheid en een daadkrachtig bestuur. En ten tweede een integraal aanvalsplan duurzaamheid. En zowaar: onze

---

¹ John Kerry, Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken: *Degenen die nu nog de wetenschappelijke feiten over klimaatverandering in twijfel trekken brengen ons allen in gevaar, en ook onze kinderen en kleinkinderen.* 120 landen hebben het rapport geaccordeerd, 800 wetenschappers hebben eraan meegewerkt. De zekerheid dat de opwarming sinds 1950 door de mens is veroorzaakt is volgens de VN gestegen naar meer dan 95%.

wethouder spreekt op de Dag van de Duurzaamheid en zegt *“adel verplicht, duurzaamheid moet meer zijn dan mooie woorden in een coalitieprogramma”*. Dat is een goed begin!

Ook in de begroting wordt de goede weg ingeslagen. Maar is het genoeg?

Er wordt een grotere rol toegedicht aan partners bij de ambitie voor Cradle 2 Cradle. Venlo zou inmiddels goed op de kaart staan als C2C-stad en daarom zou de gemeente een kleinere rol kunnen nemen. Nee, zegt GroenLinks. Wij staan pas aan het begin en de handen moeten nog flink uit de mouwen. Want waarom zijn nieuwe gebouwen als het MFA in Arcen, de BMV in Velden en het Poppodium geen C2C-gebouwen, als het allemaal vanzelf zou gaan?

Venlo wil C2C in het onderwijs aanjagen en stimuleren. Wij vragen u daar ook het primair onderwijs bij te betrekken. Een geweldig voorbeeld is basisschool de Zuidstroom. Zij bouwen hun nieuwe school zo veel mogelijk C2C en zetten dit ook in als leermiddel. GroenLinks was er maandag op werkbezoek, want we hebben de Zuidstroom daarvoor genomineerd voor een Groen Lintje. En wat blijkt? Hun prachtige C2C-gebouw wordt niet 100% zelfvoorzienend in energie. Een warmtepomp past namelijk niet binnen het bouwbudget en het verkrijgen van subsidie bij de Provincie blijkt een stroperig gedoe. Hier zijn bevlogen mensen die graag willen, en toch lukt het niet voor 100%. Het gaat dus echt nog niet vanzelf.

Er zal voorlopig nog geld nodig zijn voor het aanjagen van duurzaamheid. De bezuiniging op het budget voor C2C willen wij dan ook middels een amendement repareren.

Voorzitter, volgens de begroting komt er een groen/blauwe beleidsnota. Vraag aan het college: Wordt dit het aanvalsplan dat ook GroenLinks voor ogen heeft? Een integraal plan met routekaart en concrete uitwerking dat gaat leiden tot concrete resultaten? Een handen-uit-de-mouwen-plan? En gaan we die groen/blauwe nota co-creatief opstellen?

GroenLinks is er klaar voor om er met u aan te werken dat Venlo koploper blijft op het gebied van C2C en duurzaamheid. Geen woorden, maar daden. Voor onszelf, voor onze kinderen, voor banen, voor onze portemonnee, en voor een leefbare aarde.

Deel 2: Kansen voor een groene gemeente

Even kijken of iedereen nog wakker is: Welke stad in Nederland heeft het meeste groen per woning? Heerlen, met 165 m². Venlo haalt met 67 m² nog niet eens de helft daarvan.² Tussen 2009 en 2014 is het aantal vierkante meters groen per woning in Venlo ook nog eens met 6% gedaald. Minder groen dus. En de kwaliteit van dat groen? Die holt ook achteruit. Er is in de laatste 3 jaar al voor 1,2 miljoen euro op gekort, bijna 40% van het budget. Daar komt nu nog een bezuiniging van een half miljoen bovenop. Dat is geen kans, maar een ernstige bedreiging voor de leefbaarheid. Want wie gaat de gemeentelijke bomen snoeien? Of gaan we er nog meer kappen dan we al hebben gedaan. Geen boom hoeft je immers niet te snoeien! Voorzitter, fijn, goed onderhouden en schoon groen voor je deur, in je straat, in je buurt, maakt dat mensen gezonder zijn en zich veiliger voelen. Ook zijn hun huizen meer waard. Er is geen enkele goede reden te bedenken om dit mensen af te pakken. Dit is echt het pakkie-an van de gemeente.

---

² Universiteit van Wageningen

GroenLinks wil afbraak van het gemeentelijke groen voorkomen en dient hiermee een amendement in om de bezuiniging te repareren.

Het is een amendement waarin zowel het aanjagen van duurzaamheid als het groenonderhoud wordt teruggebracht in de begroting. En dat voor een bedrag van 3 euro 50 per jaar voor een gemiddeld huishouden. Daar kun je dit toch echt niet voor laten gebeuren.

Voorzitter, nog even verder over kansen en groen met een kop uit de Volkskrant: *Nederlandse natuur leeft op: minder soorten in problemen*. Hoewel het herstel nog fragiel is, is het aantal bedreigde planten- en diersoorten in Nederland afgenomen. Als gevolg van natuur- en milieubescherming. Dat werkt dus.

Maar door gebrek aan geld is de uitvoering van Venlose plannen uit de Integrale Natuurvisie zo goed als stil komen te liggen. Venlo kan slechts een faciliterende rol spelen. Dat is op zich goed, maar met eigen geld kunnen we ook zelf projecten aanjagen. GroenLinks pleit voor een meer actief natuurbeleid. Daarvoor dienen we een amendement in waarin we met een eenmalige impuls van 400.000 euro weer een aantal jaren vooruit kunnen.

En dan nog een groene kans. Vorig jaar vroegen wij aandacht voor natuurgebied Maasduinen. Dit jaar richten we onze blik op de andere kant van de Maas. Daar ligt ten westen van Blerick een prachtig natuurgebied. Het zijn een drietal deelgebieden (Blerickse Heide, Krayelheide en Koelbroek) die zich hebben ontwikkeld tot één onlosmakelijk geheel. Een geweldige plek voor onze inwoners om dichtbij huis te genieten van natuur en (sportieve) recreatie. Jammer genoeg is het gebied bij veel mensen nog niet zo bekend en heeft het zelfs een negatief imago. Er wordt nog steeds regelmatig afval gestort. De beheerder (Staatsbosbeheer) zou het gebied graag meer op een positieve manier onder de aandacht brengen en verder willen ontwikkelen. Zij wil hiervoor, samen met omwonenden, natuurorganisaties, ondernemers en gemeente, ideeën bedenken (bijvoorbeeld een theehuis, een hangbrug over het broekbos of het afsluiten van wegen).

Voorzitter,

GroenLinks zou de natuurgebieden Blerickse Heide, Krayelheide en Koelbroek graag als één gebied promoten, in nauw overleg met burens en (toekomstige) gebruikers. Ook doen we de suggestie om een nieuwe naam te bedenken voor het gebied als geheel, bijvoorbeeld via een prijsvraag. GroenLinks dient daar voor een motie in.

Tot slot

In de oordeelsvormende raadsbijeenkomst hebben wij het al aangekondigd:

GroenLinks wil het Carillon behouden voor Venlo. Daarvoor dienen wij een amendement in, dat ook is ondertekend door SP, D66 en LokaleDemocraten.

De derde bezuiniging op rij op de Bibliotheek vinden wij onwenselijk. Ook daarvoor dienen wij een amendement in, dat mede is getekend door SP en D66.

Indienen amendementen en moties

Carillon

Op verzoek van de PvdA hebben wij ons amendement gewijzigd, en komt er een tussenstap, inmiddels ook gesteund door het CDA. Het budget voor het Carillon wordt hiermee in ieder

geval voor 2015 gerepareerd. Het college moet in april 2016 de raad hebben geïnformeerd over eventuele mogelijkheden om de bezuiniging toch door te zetten zonder dat dit ten koste gaat van het Carillon. We zullen dan bij behandeling van de Kadernota 2016 een structureel besluit nemen.

Daarmee is amendement Carillon – versie 2 ingediend en dat komt in de plaats van A7.

Bibliotheek

Hiervoor geldt hetzelfde als voor het Carillon. Voor 2015 terugdraaien. Bij de Kadernota 2016 een definitief besluit nemen.

We dienen hiermee in: amendement Openbare Bibliotheek – versie 2 (in plaats van A8).

Tweede termijn

Rode draad in deze begroting.

Veel bezuinigen, met minder geld hetzelfde doen en loslaten in vertrouwen. Mensen moeten het meer zelf gaan doen, maar kunnen moeilijk zelf wegen onderhouden of gemeentelijke bomen snoeien. Er zullen verschillen ontstaan in wijken. Dat zijn keuzes die wij niet kunnen ondersteunen. Het is de minst groene begroting in jaren. Met de toetreding van een wat groenlinkser georiënteerde partij als VenLokaal is het groene en duurzame gehalte van deze begroting teleurstellend! Wij mochten willen dat het groen deze raad net zo na aan het hart lag als de sport.

Voorzitter, wij maakten u gisteren complimenten over groene ambities. Vandaag al worden wij daarin teleurgesteld. Onduidelijkheid over een nota. Geen geld. En geen enkele inhoudelijke reactie op ons pleidooi voor een groene economie en duurzame, groen gemeente. Erg jammer.

Ook onder dit nieuwe college vinden bezuinigingen nog steeds plaats volgens de traditionele kaasschaafmethode en niet op basis van een duidelijke visie. Dat betekent dat er wederom niet gekeken wordt naar de sociaal maatschappelijke effecten van die bezuinigingen. Wij vinden dat een gemiste kans.

Loslaten in vertrouwen.

De term is vaak voorbijgekomen. Wij voelen mee met het betoog van de SP. Loslaten in vertrouwen, daar is GroenLinks voorstander van, waar dat kan. Maar het mag geen mooi woord blijken te zijn voor ordinare bezuinigingen. Er zullen beslist dingen fouten gaan, is de verwachting van het college. GroenLinks mag toch aannemen dat het college zich actief zal inzetten om fouten te voorkomen en niet gemakzuchtig achterover zal leunen.

Sociaal domein

Grofweg de helft van onze begroting gaat hier naar toe, een slordige 200 miljoen euro. Wij willen een sociaal duurzame en zorgzame stad zijn. GroenLinks heeft hierover vorige week complimenten, suggesties en zorgen gedeeld. Wij zullen dit nauwgezet volgen.

Museum Van Bommel Van Dam

Voor de aanslag van de Lokale Democraten op MVBVD hebben wij gelukkig geen steun gehoord. Dat betekent dat het budget van 1 miljoen euro dat overblijft na bezuinigingen

voor MVBVD overeind is gebleven. Dat vinden wij heel fijn. Nu kan de wethouder ook echt het gesprek met de Provincie aangaan.

Deze begroting sluit op 0. Maar de financiële risico's zijn erg groot en onvoldoende afgedekt. Als het mis gaat zullen we het ene gat met het andere moeten dichten. In de vorige raadsperiode hebben we al eens 23 miljoen moeten bijpassen op onze grondexploitaties. De kans is groot dat hier nog meer bovenop komt. En een aantal aangekondigde en eerder afgesproken bezuinigingen is nog steeds niet concreet ingevuld. Dat sluitende van deze begroting is daar mee ook een beetje schijn.

Tot slot.

Er lijkt een andere wind te waaien in deze raadszaal. Geen verzamelamendementen. Een open houding en luisterend oor bij de coalitiepartijen in de richting van de oppositie. Dank daarvoor. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

Dank ook aan het college, de ambtelijke organisatie en de griffie, voor het vele werk dat wordt verzet en de inzet voor onze Venlonaren.

Stemverklaring

GroenLinks kan om meerdere redenen niet instemmen met de begroting. Een aantal bezuinigingen is ons echt te gortig en we vinden de financiële risico's onvoldoende afgedekt. GroenLinks wil hier geen verantwoordelijkheid voor nemen.